

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 24 Cor.
 Pe un jum. . . 12 .
 Pe o lună . . . 2 .
 Numi de Duminică
 Pe un an . . . 4 Cor.
 Pentru România și
 America . . . 10 Cor.
 Numi de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Miksa utca 2—3.
 —
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se in-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Anul XIII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 20

Prigonirea noastră.

Săptămâna ce se isprăvește azi a fost mai roditoare în știri de asupraire decât altele. Ministrul internelor, întunecatul stăpân al oastei de obiditori ce ne apasă, contele Andrassy a încuviințat hotărârea poliției din Arad după care deputații români din acest comitat sunt pedepsiți cu amende de câte 150 de cor. pentru îndrăzneala ce-au avut de a organiza partid național românesc în orașul și comitatul nostru.

Ce este organizarea unui partid? Este hotărârea tuturor celor de acelaș gând și de aceeași simțire politică, de-a se strânge într-o tabără puternică, în care să se rânduiască toți supt conducerea unor generali mai aleși și mai destoinici, așezându se toți după un anume rang în rânduri de bătaie împotriva vrășmașului. Lupta noastră atunci va fi mult mai puternică și loviturile vrășmașului vor întâlni un zid de piepturi de care se vor sfărma, iar lovitura noastră va cădea mai grea și mai izbitoare asupra lui. Nicăiri o oaste risipită și strânsă numai la întâmplare nu va putea purta lupta cu aceeași hotărâre și izbândă ca o oaste rânduie dinainte pe care clipa luptei o găsește strânsă, întocmită și pregătită. Iată pentru ce trebuie organizarea partidului național.

Guvernul unguresc a înțeles gândul nostru și primejdia ce ar răsări pentru el.

Îndată ce deputații Aradului prinseră a face lucrările organizării, poliția d-lui Andrassy sosi la fața locului, opri pe deputații noștri lovindu-i cu pedepse în bani, pentru că au făcut organizația »fără încuviințarea guvernului unguresc«. Ați auzit? Noi crezusem că trăim într-o țară »liberă« și »constituțională«, cum se mândresc ungurii când își laudă țara în străinătate, adică o țară în care oricine are voie a crede ce vrea și a urma politica, a face partide cum crede de cuviință. Și acum poliția din Arad vine și ne spune că dacă voim să facem politică și un partid contra guvernului, trebuie să cerem voie — tot dela guvern. Nu-i așa, că dacă ar fi vorba de făcut glume, ați zice că nu-i rea gluma onoratei poliții din Arad? — Dar nu-i vorba de glume ci de cea mai mare și mai obrasnică batjocură pe care a făcut-o vre-odată un guvern cu cetățenii săi și cu libertățile țării »constituționale«, mă rog.

Iată și un alt caz din multele. Zilele trecute, Luni, d. Constantin Savu, redactorul responsabil al »Tribunei« a fost chemat la Oradea-mare pentru patru articole publicate în »Tribuna«. Ce să mai lungim vorba? Sfârșitul a fost în țifre: șase luni de temniță și 400 de cor. amendă. Și asta nu-i singura lovitură. Am înșirat atunci numai din amintire vre-o alți zece ziaristi și cărturari români osândiți la temniță, între ei și o doamnă, soția deputatului național

Aurel Vlad, apoi vre o 24 de țărani români, loviți toți cu amende și temniță. Am mai spus că avem de pe acuma vre-o alte 6—7 procese nouă și că și celelalte ziare naționale (căci pe celelalte, cum e »Lumina«, sau mai ales »Ungaria« guvernul le amen-dează cel mult — cu subvenții de mii de coroane ce li-se plătesc din pungile noastre).

Vedeți deci care e gândul guvernului: să sdrobească orice mișcare de apărare românească. El face toate legile, toate măsurile de maghiarizare împotriva noastră, iar când îți ridici fără să vrei brațul, spre a te apăra de lovitura ce te așteaptă, tot el te oprește de a te apăra, și mai țipă că ești un uneltitor și păcătos care vrei să vinzi țara străinilor.

Dar, firește, așa nu mai merge. Nu vom fi neghiobi de a răbda toate loviturile nabădăioșilor miniștri unguri. Nu-i vom întreba dacă le place sau nu ceia ce facem, ci vom face tot ce putem pentru organizarea și întărirea noastră. Am întrebat azi pe deputații naționali din Arad ce cred că trebuie să facem. Toți ne-au răspuns că în ciuda miniștrilor și a guvernului, într'un chip sau altul organizarea noastră trebuie să-se facă!

Ne bucurăm că deputații noștri sunt de un gând cu noi. Acuma însă e rândul nostru al tuturor ca să-i ajutăm la îndeplinirea acestui gând. Fiecare popor trăiește prin vrednicia și hărnicia sa. Vrășmașii săi îl

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Edmondo De Amicis.

I N I M A.

Profesorul tatei.

Marți, 11 Aprilie.

Ce plimbare frumoasă am făcut ieri cu tata! Alaltăieri, la masă, tata citea jurnalul, când îl auzii zicând, cu mirare:

— Uite frate! Eu îl credeam mort de cel puțin 20 de ani! Știți că profesorul meu, Vincenzo Crosetti, trăiește încă și este de 84 de ani? Văd în gazetă că ministerul i-a dat medalia de șizeci de ani de profesorat. Șizeci de ani, auziți? Și numai de doi ani s'a lăsat de școală. Bietul domnul Crosetti. Stă la Condove, un ceas cu trenul, în satul în care stă grădinăreasa noastră, aceea pe care am avut-o la villa di Chieri.

Apoi adăogă:

— Enrico, să mergem să l vedem.

Toată seara, n'a vorbit decât de el. Numele profesorului lui dela școalele primare, îi aduse aminte de multe lucruri din vremea când era copil, de tovarășii săi de școală, de mama sa moartă.

— Crosetti! Când învățam cu el era de patruzeci de ani. Pare că l văd încă: mititel, puțin cam adus de spate, cu ochii limpezi. Se rădea în fiecare zi Era aspru, dar nu rău și ne jubea pe toți, ca un părinte. De felul lui era țaran, dar învățând a ajuns profesor. Mama ținea la el, iar

tata îi era prieten. Cum se face că dela Torino a ajuns la Condove? N'o să mă mai cunoască, dar nu face nimic, îl cunosc eu. Patruzeci și patru de ani au trecut d'atunci! Patruzeci și patru de ani, Enrico, mâine o să mergem să l vedem.

Ieri dimineață, la 9, eram la gara Susa. Eu aș fi vrut să vie și Garione, dar n'a putut să vie, pentru că mama lui este bolnavă.

Ziua era frumoasă Trenul alerga pe câmpia verde, printre arborii în floare, și aierul mirosea bine. Tata era vesel, și din când în când mă lua de gât și-mi vorbea ca unui prieten, uitându-se la câmpie.

— Bietul Crosetti! Cea dintâi persoană, după tata, care m'a iubit a fost el!

N'o să uit niciodată poveștile lui, precum n'o să uit nici când mă certa... Mămile îi erau scurte și groase... Par'că îl văd: când intra în școală, își punea bastonul într'un ungher, și apoi își agăța mantaua în cui, totdeauna la fel... Nu era într'o zi mai vesel și în alta mai trist, totdeauna acelaș, veșnic cu luare aminte, ca și cum în ziua aceea, ar fi venit pentru prima oară în școală. Par'că l aud zicându-mi: — Bottini, Bottini! Cum îți degetele când scrii?

Cum am ajuns la Condove, ne-am dus să căutăm pe vechia noastră grădinăreasă din Chieri, care ține o prăvălioară, într'o ulicioară. Am găsit-o în ușa prăvăliei, sta cu copiii săi. I-a părut foarte bine când ne-a văzut, și ne-a spus ce face bărbatul său, care este dus în Grecia de trei ani pentru lucru, și fata sa cea mai mare, care este într'un institut de surdomuși din Torino. Pe urmă ne arată drumul pe unde s'o luăm ca să ajungem

la casa profesorului, pe care l cunosc toți în sat.

Leșirăm din sat, și am apucat pe o stradă strămtă, printre măcăcinii înfloriți.

Tata nu mai vorbea; era îngândurat, și din când în când da din cap. Deodată se opri, și zise:

— Uite-l! Mă prinț că e ăla.

Spre noi, de cealaltă parte a străduței, venea răzimându-se în băț un bătrân mărunțel, cu barba albă, cu o pălărie cu marginile largi: cam târșea picioarele și-i tremurau mâinile.

— El e; zise iar tata iuțind pasul.

Când am ajuns lângă el, ne-am oprit; bătrânul s'a oprit și el și s'a uitat la tata. Fața îi era rumenă încă și ochii vioi.

— D-voastră sunteți — îi zise tata scoțându-și pălăria — profesorul Vincenzo Crosetti?

— Eu sunt! — răspunse bătrânul scoțându-și pălăria.

— Permiteți — zise tata luându-l de mână — unui vechi școlar al d-voastră să vă strângă mâna, și să vă întrebe de sănătate. Am venit într'adins dela Torino să vă văd.

Bătrânul se uita mirat, apoi zise:

— Imi pare bine... dar nu știu... Când ați fost școlarul meu?... Vă rog, cum vă numiți?

Tata își spuse numele: Alberto Bottini, anul când a fost în clasa lui, și locul anume, și-i mai zise:

— D-voastră negreșit că nu vă mai aduceți aminte de mine, dar eu vă cunosc încă.

Profesorul plecă capul, gânditor, și spuse de două-trei ori numele tatei, pe când tata se uita la el zimbând. Apoi ridică capul, și zise rar:

or prețui și teme după măsura puterii și redniciei pe care va ști să-o desfășure în lupta sa împotriva prigonitorilor. Nu străinii i el însuși își va da măsura puterii și-a prețului său. Pentru aceia este rândul nostru să ajutăm munca de întărire a deputaților căci soarta noastră, înălțarea sau căderea poporului românesc, atârnă nu de guverne și de străini ci de el însuși!

O interesantă alegere de deputat a fost în orașul temniței de stat, în Vaț. Doi candidați cu program kossuthist au lucrat pe capete ca să dobândească dreptul de-a — tăcea în numele orașului Vaț în camera deputaților. Dar alegerea n'a avut nici un rezultat pozitiv. Un părțit de socialist a venit să turbure lupta patrioților. Dintre cei doi candidați, unul, Millényi Aurél a primit 271 de voturi, celalalt Preszly Elemér 1269. Diferența asta de două voturi însă a egalat-o candidatul socialist Tarczai care a făcut probabil într'adins să i-se dea tocmai două voturi, încât *imani nu a primit majoritatea*, neavând niciunul cu un vot cel puțin mai mult decât ceilalți candidați împreună. Astfel s'a declarat balotaj și va fi din nou alegere.

Deputații slavi de sud, istrieni, dal-națieni, sârbi și croați au hotărât să facă o călătorie de studii prin Bosnia-Herțegovina. Au anunțat această călătorie și baronului Burian, comunicându-i că în fiecare oraș mai mare vor ținea prelegeri despre parlamentarism și despre instituțiile constituționale, dar ministrul comun de finanțe a interzis deputaților această bunăvoință. Au nevoie bosniecii anexați de lumină? Nu.

Ludvigh Gyula, directorul căilor ferate se va retrage la sfârșitul acestei luni din postul său. Din considerații politice guvernul nu va numi încă pe nimeni în locul lui Ludvigh. Provizor va conduce afacerile consilierul ministerial Marx.

Situația politică.

Primul ministru Wekerle a petrecut ieri o oră întreagă în cabinetul de lucru al M. Sale. Cu această ocazie M. Sa a primit informații amănunțite despre situația politică unguerească, fără ca să aducă vre-o hotărâre. Dar aceasta nici nu se putea aștepta, căci cabinetul Wekerle încearcă acum o rezolvire a crizei cu un program nou, care trebuie să fie mai întâi aprobat de partidele politice și de guvernul austriac. Și-aici zace tocmai greutatea și tragicul situației. Guvernul unguerec, înainte de a începe o acțiune serioasă pentru restabilirea ordinii constituționale în Ungaria, trebuie să consulte nu numai pe M. Sa, ci și pe bărbații politici austrieci, fără știrea cărora cu greu se poate închidui o pace statornică între coroană și partidele unguerești. Pe de altă parte în Viena se manifestă o aversiune tot mai mare împotriva oricăror concesiuni unguerești.

Audiența lui Wekerle.

Primul ministru Wekerle a fost primit ieri la ora 11 în audiență de către M. Sa. Audiența aceasta a durat o oră întreagă. Primul ministru a părăsit palatul la ora 12, și s'a dus în ministerul de externe, unde a avut din nou convorbire mai lungă cu baronul Aehrenthal.

Audiența lui Wekerle n'a avut niciun rezultat pozitiv. Primul ministru l'a informat pe M. Sa amănunțit asupra situației politice. M. Sa se va decide mai târziu, când se vor fi isprăvit negocierile între cele două guverne. Dar despre aceasta nu poate fi vorba într'un timp apropiat, deoarece guvernul austriac dovedește și acum aceeași înținută rezervată în chestia crizei unguerești.

Justh despre situație.

Președintele camerei, Justh a făcut azi unui ziarist din capitală următoarele declarații cu privire la situație:

Wekerle desigur îi va fi dovedit M. Sale, că o împreună lucrare a partidului independist cu celelalte partide nu se mai poate închidui, și că o rezolvire a crizei nu se mai poate face decât cu ajutorul partidului independist.

Cine a avut ocazie să vorbească cu Wekerle

după consiliul de miniștri, s'a putut convinge, că guvernul n'are acum nici un program nou, la care se adere toți membrii cabinetului fără deosebire. Numai adineaori am vorbit cu Kossuth și el mi-a spus hotărât, că Wekerle n'are până acum nici un plan hotărât. Și dacă Wekerle totuși îi va fi propus M. Sale un nou program de muncă, asta este o afacere de a lui, privată, care nu ne privește.

Trebuie să fixăm patru puncte:

1. Partidul independist în nici într'un chip nu se poate învoi cu prelungirea privilegiului băncii austro-ungare. 2. Partidul independist nu se mai împacă nici cu ideea unei nouă coaliții, nici cu o fuziune. 3. Partidul independist se învoiește să realizeze ultimul punct al pactului cu coroana, reforma electorală, dacă i-se va garanta, că până la 1911 camera va rezolvi chestia băncii. 4. O Transacțiune pe 20 de ani e o nebunie...

Din Tainele audienței lui Tisza.

Despre ce s'a petrecut cu ocazia audienței lui Tisza nu se știa nimic. Conte Tisza a refuzat brusc orice răspuns cu privire la aceasta. Acum ziarul de senzații »A Nap« aduce câteva amănunte dela un intim al lui Tisza.

După »A Nap«, împăratul l'a întrebat pe Tisza dacă nu cumva este dispus să părăsiască pasivitatea și să între cu întreg partidul său din nou în activitate. Tisza a răspuns:

— Nici acum, nici mai târziu nu voi începe nici un fel de acțiune politică. Criza nu se poate rezolvi decât cu ajutorul camerei actuale, și dacă M. Voastră va face unele concesiuni, se poate asigura pacea pe vreme îndelungată. Eu nu mai pot intra în activitate, pentru-că între politica mea și a M. Voastre s'a deschis o prăpastie...

— Și anume? — a întrebat M. Sa, mirat.

— În chestia votului universal. Eu cred, că o astfel de lege ar fi primejdioasă pentru neamul meu, — a adăugat Tisza.

Kossuth și Andrassy la împăratul.

După o ultimă informație, Wekerle cu ocazia audienței i-ar fi dovedit M. Sale, că situația ac-

— Alberto Bottini; băiatul inginerului Bottini, care sta în piazza dela Consolata?

— Da, da! — răspunse tata întinzându-i mâna.

— Atunci... zise bătrânul — iubite domn, dă-mi voie — și făcând un pas înainte, îmbrățișă pe tata. Capul lui alb de abia îi ajungea la umăr; tata aplecă obrazul și bătrânul îl sărută.

— Vă rog să veniți cu mine, zise apoi profesorul; și fără să vorbească se întoarse și o luă spre casa sa. În curând ajunserăm într'o curte, dinaintea unei case mici, văruiță alb.

Profesorul deschise ușa, și ne pofti într'o odaie, în care era un pat de scânduri acoperit cu o plapumă vârgată cu alb și cu albastru; într'un colț era o masă cu multe cărți pe ea; o hartă veche era bătută cu cuie într'un părete; patru scaune, și nimic altceva. În odaie mirosea frumos a mere.

Ne-am așezat toți-trei. Tata și cu profesorul se uită unul la altul fără să zică nici o vorbă.

— Bottini, zise apoi profesorul, uitându-se pe pardoseala de scânduri pe care soarele făcea o pată mare de lumină. — Da, îmi aduc bine aminte, și de mama d-tale! D-ta, în clasa I ai stat multă vreme în banca primă, la stânga, lângă Țereastră. Vezi cum țin de bine minte? Mi-se pare că-l văd și azi, capul d-tale cu păr creț.

Pe urmă, rămase puțin pe gânduri.

— Ai fost un copil vioi, d-ta! În clasa II-a ai fost bolnav de crup, și-mi aduc aminte când te-ai întors la școală, slab și înfășurat într'un șal. Eh, au trecut 40 de ani d-atunci! Imi pare foarte bine că ai venit să mă vezi. Au mai venit și

alții, toți vechi școlari d'ai mei: un colonel, preoți și alți domni.

Apoi, întreabă pe tata ce profesie are.

— Imi pare bine, imi pare foarte bine. Uite, de o bucată de vreme, nu mai venise nimeni să mă vadă, și teamă-mi este, că d-ta o să fii cel din urmă.

— De ce ziceți așa! făcu tata, d-tră sunteți încă în putere.

— Ei nu! vezi cum îmi tremură mânele? Semn rău! Mi-a venit acum trei ani, pe când făceam încă lectie. La început am crezut că n'o să fie nimic, dar a mers tot crescând, și într'o zi, n'am mai putut să scriu! Ah! ziua aceea, când pentru prima oară am făcut o pată pe caietul unui școlar, a fost o mare durere pentru mine. Câtva timp am mai dus-o eu, dar în urmă a trebuit s'o las. După 60 de ani, am fost silit să las școala, școlarii, munca. Mi-a venit foarte greu, te asigur. Când am făcut cea din urmă lecție, toți școlarii m'au însoțit acasă, m'au sărbătorit; dar eu eram trist, înțelegeam că viața mea se isprăvise! Cu un an mai înainte, pierdusem pe nevastă și pe singurul meu copil. Nu-mi mai rămăsese decât doi nepoți, țărani. Azi trăiesc cu o pensioară mică; nu fac nimic, și zilele îmi par lungi de nu se mai isprăvesc. Tot ceia ce fac, este să răsfoiesc cărțile mele de școală, ziarele vechi școlastice, vre-o carte dăruită. Uite-le toate colo — și ne arată cărțile după masă — colo sunt toate amintirile mele, tot trecutul meu... Nu mai am nimic alt pe lume.

Apoi cu un glas vesel zise:

— Vreau să-ți fac o surpriză, domnule Bottini.

Se ridică, și trase cutia mesei, în care erau o mulțime de pachete, legate cu sfoară și cu o dată scrisă d'asupra. După ce răscoli puțin, luă unul, căută printre hârtii, scoase o foaie îngălbinită și o întinse tatei. Iera o foaie scrisă de tata, de acum 40 de ani. În cap era scris: *Alberto Bottini, dictando, 3 Aprilie 1838.*

Tata a cunoscut scrisul său de copil, și începu să citească zimbînd. De-odată, i-se umeziră ochii. Eu mă sculai și-l întrebai ce este.

Tata mă luă cu un braț de mijloc și străngându-mă spre el, îmi zise:

— Uite foaia aceasta. Vezi? Acestea sunt îndreptări făcute de mama; dânsa îmi îndrepta totdeauna pe l și t. Și ultimele rânduri sunt scrise toate de dânsa. Se obișnuise să scrie ca mine, și când eu eram prea obosit, dânsa îmi isprăvea scrisul. O sfântă, mamă!

Și sărută pagina.

— Iată, zise profesorul, arătându-ne celelalte pachete, toate amintirile mele. În fiecare an am pus de-o parte o foaie de-a fiecărui băiat. Din când în când le răsfoiesc și citesc un rând ici și colo și-mi vin în minte atâtea și atâtea lucruri din vremurile trecute. Vezi, când închid ochii, mi-se pare că văd mii și mii de capete de copii cari au fost în școală cu mine. Câți or fi murit dintre ei. Imi aduc foarte bine aminte de cei mai răi, de cei ce mi-au făcut bucurie cu învățăturilor, și de cei ce m'au năcăjit. Ah! am avut mulți răi! Dar azi nu mă mai gândesc la buni și răi,

tuală nu mai poate dăinui. Drept aceea M. Sa ar fi promis să se ocupe mai serios de programul, pe care l'am publicat și noi în numărul nostru de ieri. Dar fiindcă acest program cere un studiu mai îndelungat, ar trebui să se găsiască deocamdată un mod de a rezolvi criza cel puțin provizoriu. Spre acest scop M. Sa va chema în audiență după Rusali pe Kossuth și pe Andrassy, cari sunt astăzi șefii celor mai mari partide din Cameră.

Din România.

Excursie. Societatea studenților în teologie va pleca la 18 c. în Bucovina spre a face o excursiune ce va dura patru zile. Excursionistii vor fi conduși de dnii profesori Mihalescu, Buzoianu și de părintele Nazarie.

Audiențe. Excelența sa Sefa-Bey, ministrul Turciei, și d. colonel Hesapciuff, ministrul Bulgăriei, au fost primiți Marți dimineața în audiență de d. Ion Brătianu, președintele consiliului de miniștri și ministru al afacerilor străine.

Asociații. Comunele rurale din județul Putna s'au asociat în scopul ca din fondurile disponibile să construiască localuri de școli.

Până în prezent asociația dispune de un fond de 103.000 lei.

Răspândirea literaturii străine printre români.

Străbați satele românești din părțile ungurene, cu gând să cunoști mai din adins viața intelectualilor noștri. Și vrând a ști cu ce fel de cărți își îmbogățesc cunoștințele și ce fel de hrană sufletească e mai priincioasă pentru unul sau altul, cauți unde e biblioteca respectivului. În multe case nu o găsești, dovadă de o nepăsare revoltătoare față de mișcarea noastră literară, iar unde o găsești, tot literatura românească e cea mai slab reprezentată: câteva cărți românești aruncate peste multele volume de literatură străină. Așa la advocații noștri, fie ei naționaliști sau moderați, așa la profesori, preoți, învățători și ori

cui îi dă mâna să jertfească ceva și pentru literatură.

Impresia ce ni-o fac deci intelectualii noștri, cari *cetesc* și cei cari *nu cetesc*, e izbitor de dureroasă. Pentru mișcarea noastră literară sufletul multora e străin, de tot străin, iar al unora chiar pierdut.

Cum se explică acest fenomen ciudat și aceasta lipsă de conștiință națională, la o clasă socială, pătură cultă, care și la noi, ca la ori care popor are rolul unei edificări naționale, unei îndrumări hotărâtoare pentru viața noastră?

Pe lângă păcate proprii, ce vin dela o creștere greșită, mai e și modul anevoios prin care ajungi la o carte românească.

În un ținut românesc, dela Orșova până sus în Sătmăr, abea putem dispune, numai acum de 2—3 librării românești. Chiar în Arad cu toată viața lui românească bine închiegată, cu atâtea instituții românești, nu s'a putut pune până în timpul din urmă, bază solidă unei librării românești.

La Beiuș sunt doi librari străini, acolo unde avem un gimnaziu românesc, școală civilă, internate de creștere, bancă românească, un număr considerabil de profesori, advocați etc. Și cu tot contingentul acesta nu se simte necesitatea unei librării românești.

Lipsa de librării românești în toate centrele române e una din cauzele, cari împiedecă răspândirea literaturii noastre.

Dar e și activitatea agenților pentru răspândirea literaturii străine. Acești agenți străbat toate seminariile noastre și bat la ușa preotului și învățătorului din satul așezat chiar în crepătura munților, înbiindu-ne cu cărți literare străine în schimbul unor condițiuni ușoare de plată. »Pallast lexikon«-ul, scrierile lui Jokai, ș a ori și cărui literat maghiar le capeți în schimbul unei rate lunare de câte 2—3—4 cor. Iscălești numai un fel de contract, și-să dă un »cheque« de plată și socoteala e gata.

În acest fel lesnicios de răspândire a literaturii pune mâna pe cărți străine și absolventul de teologie și pedagogul fără nici o situație materială, și astfel literatura străină înlătură literatura română și cîne-și nutrește sufletul cu astfel

de hrană nu va simți necesitatea literaturii românești, pe care o consideră așa de interioară, așa de săracă și așa de necorespunzătoare pentru sufletul lor.

Încătușarea aceasta a sufletului, încătușare ce se începe cu creșterea greșită de acasă și se continuă acum în școala populară, trebuie suprimată. Trăim o vreme, când e o datorie națională, să dăm mai mare însemnătate răspândirii literaturii noastre, dacă dorim să nu resune scrisul românesc în pustie, și dacă simțim necesitatea sufletelor curate, nepângărite.

»Tribunei«, care în butul atâtor șicane și jertfi materiale nu numai că nu s'a putut menține, c s'a întărit puternic, îi revine acest rol. În părțile noastre dispunând acum și de-o librărie, asortată cu scrierile tuturor literaturilor noștri, va afla de sigur și mijloacele eficace se contrabalansează răspândirea altei literaturi, prin răspândirea literaturii noastre.

Senin.

Din Străinătate.

Redeschiderea chestiunii Crete
Poarta nu admite ca Grecia să adnece: Creta dupăcum ar vrea Italia. Guvernul turc vrea să administreze Creta în felul însulei Samos.

»Lokal Anzeiger« desminte știrea că ținde a se menține, și după care German ar sprijini politica Italiei cu privire la anexarea Cretei.

Ziarul »Tanin« organul tinerilor turci vorbind despre știrile publicate de ziare în privința chestiunii Cretei, pretinde că și pe baza dovezilor autentice obținute de Grecia a ridicat această afacere în urmărișfaturilor date guvernului grec de fugari reacționari, printre care deputații albane Ismail Kemal și Mufic.

Acelaș ziar pretinde că se încearcă campanie de agitație în Albania.

— Se anunță că mai multe dificultăți s'au ivit între puterea militară și comitetul tinerilor turci.

azi mă gândesc cu drag la toți și-i iubesc pe toți la fel.

Șezu iar pe scaun și mi luă o mână în mâinile sale.

— De mine nu vă aduceți aminte nimic? Întrebă tata.

— De d-ta? Nu, răspuse profesorul, în minutul ăsta nu-mi aduc aminte nimic. Dar asta nu însemnează că d-ta ai fost un sfânt. Totuși d-ta ai fost serios și foarte cuminte pentru vârsta d-tale. Imi aduc aminte cât te iubea mama d-tale... Ce bine ai făcut de ai venit să mă vezi, pe mine un biet profesor bătrân.

— Eu, domnule Crosetti, zise tata, imi aduc foarte bine aminte, când am venit pentru prima oară în școala d-voastră, însoțit de mama. Pentru prima dată mama se despărțea de mine pentru două ceasuri, și trebuia să mă lase în mâinile unei alte persoane străine, afară din casă. Pentru mama, intrarea mea în școală era ca intrarea în lume: societatea îi smulgea pentru prima oară pe fiul său din brațe, ca să nu i-l mai redea întreg niciodată. S'a rugat de d-voastră să aveți răbdare cu mine, și când a plecat, din ușa m'a salutat din nou, cu ochii plini de lacrimi. Atunci, d-voastră cu o mână ați făcut o mișcare, iar cealaltă v'ați pus o pe piept, ca și cum ați fi vrut să ziceți — fiți fără grijă doamnă. — Vedeti, domnule profesor, privirea aceea a d-voastră din care pricepusem că d-voastră ați înțeles tot gândul și toată simțirea mamei, privirea aceea, mișcarea aceea care era ca o făgăduială cinstită de protecție, de dragoste, de iertare, eu n'am uitat o nici-odată, mi-a rămas săpată pe veci în

inimă. Tocmai amintirile acestea m'au făcut să plec din Torino, să vii aici, și după patru zeci și patru de ani, să vă zic: domnule profesor, vă mulțumesc.

Profesorul nu răspunde. Cu o mână mă mângăia pe păr și mâna îi tremură atât de tare, că sârea după păr pe frunte, după frunte pe umăr.

Tata se uita la pereții goi, la patul sărăcăcios, la o bucată pe pâine și o sticlură de ulei după fereastră, și par'că vrea să zică: bietul profesor, după șasezeci de ani de muncă, n'are nimic ca răsplată.

Bătrânul era vesel, și începu să vorbească de familia noastră, de ceilalți profesori din vremea aceea, de colegii tatălui meu. De unii își aducea aminte, de alții nu, și amândoi, tata și profesorul, spuneau câte ceva din trecut.

Tata întrerupse vorba și rugă pe profesor să se coboare în sat să mănânce cu noi.

— Profesorul răspunde cu nesiguranță:

— Mulțumesc, mulțumesc!

Tata îl luă de mâni și-l rugă din nou.

— Cum să mănânc, zise profesorul, cu mâinile acestea cari imi tremură așa de rău? Imi vine așa de greu mie, și tot așa de greu le vine și celor ce mă văd.

— O să vă ajutăm noi, domnule profesor — zise tata.

Atunci profesorul primi să vie, și dădea din cap surizînd.

— Frumoasă zi azi, — zise închizând ușa — frumoasă zi, domnule Bottini. Primesc și mi voi aduce aminte cât voi trăi.

Tata dete profesorului brațul, acesta mă luă pe mine de mână și ne coborîm pe ulicioara în sat. Pe drum ne întâlnim cu două fetițe desculțe și cu un băiat cu o sarcină de paie în spinare. Profesorul ne spuse că sunt niște școlari, cari dimineața umblă desculți cu vitele, iar seara își pun ghetele și se duc la școală.

Pe drum, n'am mai întâlnit pe nimeni; în curând am ajuns la han, ne-am așezat la o masă mare, am pus pe profesor între noi și am început să mâncăm.

Hanul era liniștit ca o mănăstire: Profesorul era vesel și emoțiunea îi marea și mai mult tremurul mâinilor și-l făcea că aproape nu putea să mănânce. Tata îl ajuta, îi tăia carnea, îi rupea pâinea, îi da sarea. Când bea, trebuia să ție paharul cu amândouă mâinile, și tot i-se lovea de dinți. Dar vorbea vesel, de lucrurile de atunci, de programele de școală, de cărțile de cetire, de laudele ce-i făcuse superiorii, de regulamentele din timpul din urmă, și avea chipul tot vesel, puțin mai roșu ca la început, și risul părea al unui tânăr.

Tata se uita, se uita lung la el așa cum se uita, câte odată acasă la mine, când este dus pe gânduri și suride cu capul puțin plecat într-o parte. Profesorul se stropi cu vin pe piept; tata s'a sculat în sus și la șters cu servetul.

— Ce faci? Nu domnule, nu vreau.

Dar ridea.

La urmă ridică paharul care-i tremura în mână și zise serios de tot:

— În sănătatea d-tale, domnule inginer, în sănătatea familiei d-tale, în amintirea mamei d-tale.

Goremkin viitor prim-ministru rusesc?
Sosirea lui Goremkin la Petersburg a întărit pozițiunea inamicilor lui Stolypin. Ei vor folosi impulsul, în care Stolypin va lipsi din capitală, 4 săptămâni, după închiderea dumei. Se zice că Goremkin va lua asupra-și formarea noului cabinet, în care el își va rezerva portofoliul de externe.

Cermania participă oficial la expoziția internațională din Roma. Din Roma se anunță că împăratul Germaniei a promis regelui Italiei — și a încunostințat despre aceasta și pe împăratul Francisc Iosif — că va veni la Roma în runtea prinților germani, ca să asiste la expozițiunea dela 1911, ce se va aranja în memoria umătății de centenar a unității Italiei.

»Popolo Romano« își exprimă speranța că guvernul austro-ungar va reveni asupra deciziei care e de a nu participa la Expozițiunea dela 1911. O astfel de decizie nu mai are nici un sens, după splendida participare ce o prepară Germaniei, apoi a Portugaliei și Spaniei, care de asemenea au aderat la ideea participării în chestiune.

Deciziunea de până acuma a Austro-Ungariei nu va influența în rău, asupra relațiilor cu Italia, nu e mai puțin adevărat însă că participarea imperiului habsburgic la serbarea națională a Italiei ar ameliora considerabil relațiile actuale, care nu sunt decât oficial bune.

Adunarea învățătorilor români din secția Oravița.

— Corespondență particulară —

Oravița, 25 I. c.

Sâmbătă în 9/22 Mai s'a ținut în școala conf. om. din Oravița-montană adunarea de învățători sub presidul protopopului Alexandru Popoviciu.

După chemarea duhului sfânt la orele 10 înv. Gheorghe Jianu din încredințarea președintelui prin o vorbire foarte potrivită stărilor critice din timpul prezent declară ședința deschisă, are, a decurs în modul următor:

Învățătorul George Lipovan a ținut o prelegere practică din »Limba ungurească« cu școlarii

— În sănătatea d-voastră, domnule profesor, răspunse tata strângându-i mâna.

În fundul sălii în care mâncau, era hangiu și îți oameni cari se uitau și zimbeau, că se cunoștea că le părea bine de cum ne purtam cu profesorul din satul lor.

La ora 2, am ieșit din han și profesorul a voit să ne însoțească la gară. Tata îi dădu iar brațul, el mă luă de mână, iar eu îi duceam bastonul. Pe drum lumea se oprea în loc și se uita la noi, căci toți îl cunosc; mulți îl salutau.

Dela fereastra unei case auzirăm mai multe glasuri de copii cari citeau silabizând. Bătrânul se opri și par'că se întristă.

— Uite domnule Bottini, când aud glasurile copiilor în școală, și când mă gândesc că eu nu mai sunt cu ei, îmi vine foarte greu. Șase-zeci de ani am auzit muzica aceasta, mă învășasem așa de bine cu ea... Azi, sunt fără familie, nu mai am copii.

— Nu, domnule profesor, îi zise tata punându-se iar în mers, d-tră aveți mulți copii, răspândiți prin lume, cari nu vă uită, cum nu v'am uitat eu.

— Nu, nu, răspunse profesorul cu tristețe, nu mai am școala, nu mai am nici copii, și fără copii, eu nu mai pot trăi. Simț că în curând o să-mi sune ceasul din urmă.

— Nu ziceți așa, domnule profesor, căci d-tră ați făcut atâta bine, ați întrebuințat viața d-tră într'un chip nobil.

Bătrânul plecă capul lui alb pe umărul tatei și mă strânse de mână.

din cl. I după metoda direct, care a izbutit bine — iar din răspunsurile școlarii ne-am putut convinge că școala noastră de acolo e încredințată în mâni bune. Prelegătorului i s'a votat mulțumită. În legătură cu prelegerea aceasta a arătat înv. Nicolae Blaj cum am putea ajunge mai ușor la un rezultat din limba ungurească conform legii din 1907.

A urmat după aceea o disertație despre »Psihologia copilului«, de Petru Bizera, care a fost ascultată cu multă atențiune — iară disertantului i sa votat recunoștința hotărându-se ca lucrarea fiind foarte interesantă să se dea publicității.

A treia disertație a fost a învățătorului Gheorghe Lipovanu despre »Pericolul alcoolizmului și problema școlii întru combaterea lui.« Toate observările făcute și la lucrarea aceasta ca și la cele anterioare s'au făcut cu cea mai mare obiectivitate.

Mersul acestei conferințe în genere a fost la un nivel înalt.

Urmând punctul 10 din program »Reconstituirea despărțământului« la propunerea învățătorului Simeon Veverița s'a ales o comisie compusă din trei membri, care după o pauză de câteva minute propune ca să se aleagă toți funcționarii vechi. Se primește.

A urmat după aceea punctul 11 din program »propuneri«! Învățătorul Pavel Gherga arată că în toate părțile învățătorii nu arată nici un interes față de foaia pedagogică »Vatra școlară«, roagă adunarea să decidă a interveni prin comitetul central la ven. Consistorii care să adreseze un ordin circular comunelor bisericesti a prelimina pentru abonamentul foii »Vatra școlară« suma de 6 cor. anual întocmai ca și pentru »Foaia Diecezană«, pentru-că numai așa crede că va avea și foaia noastră viitor. Președintele promite că va lua dispozițiune în cauza aceasta.

Fiind punctul ultim fixarea proximei adunări învățătorii Simeon Veverița în numele corpului învățătoresc din Ciclova-română propune respective invită ca proxima adunare să se țină la ei ceace se și primește.

Ca încheiere zic: Deie Dumnezeu, ca în viitor să convenim în număr complet în frunțașă comună Ciclova-română.

Unul din cei de față.

Ajunsesem la gară. Trenul era gata să pornească.

— Adio, domnule profesor, — zise tata sărutându-l pe amândoi obraji.

— Adio, mulțumesc, adio! răspunse profesorul luind cu mâinile lui ce tremurau o mână a tatei și strigând-o pe inimă.

Pe urmă l'am sărutat și eu, și i-am simțit fața umedă. Tata mă ridică în vagon și în clipa în care se urca și el, luă iute din mână profesorului bastonul grosolan și-i puse bastonul său, cu mânerul de argint și cu literile lui, zicându-i:

— Păstrați-l în amintirea mea.

Bătrânul vru să îl dea îndărăt și să-și ia pe al său, dar tata intrase în vagon și închise ușa.

— Adio, domnule profesor.

— Adio, copilul meu — răspunse profesorul pe când trenul pornea — și D-zeu să te binecuvinteze pentru mângăierea ce ai adus unui biet bătrân.

— La revedere! — îi strigă tata, cu glasul mișcat.

Dar profesorul dădu din cap ca și cum ar zice: n'o să ne mai vedem.

— Da, da — zise iar tata — la revedere.

Și profesorul răspunse ridicând spre cer mâna ce tremura:

— Colo sus!

Și pieri din ochii noștri, cu mâna ridicată în sus.

Trad. de P. Robescu.

Părerile deputaților români din Arad asupra opririi clubului român.

În fața situației pe care a creiat-o hotărîrea ministrului de interne de-a confirma oprirea unui club național românesc în Arad, am crezut necesar să aflăm părerea celor patru deputați români din Arad asupra acestei hotărîri și asupra celor ce ei cred că trebuiesc făcute în chestia organizării noastre politice.

Iată aici părerile deputaților noștri:

D. Vasile Goldiș.

Socotesc a spus d. Goldiș, că în general prin hotărîrea judecătorei polițiale din Arad chestia organizării noastre nu este rezolvită. Cercetarea a fost pornită pentru transgresiunea ținerii unei adunări publice fără înștiințarea prelabilă a autorităților și se vorbește în motivarea sentinței și de un fel de societate fără statute ce s'ar fi înființat. Hotărîrea forului din urmă, a ministrului de interne a aprobat de-așemenea motivarea asta și nicăiri în aceste acte nu ni-se oprește înființarea partidului. Nu este deci nici o piedică pentru organizarea partidului.

— Credeți deci că trebuie să se continue lucrările organizării politice?

— Hotărît, sunt de părerea ca să se continue pe față aceste lucrări.

D. Ștefan C. Pop.

— Trebuie să urmărim înainte cu lucrările organizării, a zis d. Ștefan C. Pop. Hotărîrea guvernului și a poliției nu atinge chestia organizării, căci nici una din aceste hotărîri nu s'a pronunțat în chestia organizării, ci se vorbește în ele numai de »adunări publice« cari n'au fost anunțate și de formarea unei societăți nu însă de formarea unui partid.

Cred deci că organizarea trebuie să se facă negreșit și pe aceeaș bază ca și a celorlalte partide politice din țară.

D. Ioa Suciu.

Deputatul Boroșineului este de părere că hotărîrea guvernului oprește organizarea noastră. Nu este vorba aici de o sentință judecătorească a justiției, ci de o hotărîre a forurilor politice. Motivarea pentru ele este un pretext spre a ascunde scopul care e de a împiedeca organizarea noastră.

Trebuie să se facă însă negreșit organizarea cu toate piedicile ce se pun, dar trebuie să o facem în așa fel, ca ea să nu expună pe aderenții partidului la neajunsuri și prigoniri. Felul acesta de organizare se va găsi negreșit și se va pune în lucrare.

Deputatul Iosășelului d. Dr. Nicolae Oncu ne-a spus următoarele:

— Reiese clar până la evidentă din textul hotărîrii poliției din Arad aprobate de d. ministru de interne că organizarea partidului național român pe bazele clubului parlamentar și pe baza statutelor votate de el este absolut interzisă fără încuviințarea guvernului.

BETAY și BENEDEK,

Atelier artistic pentru obiecte bisericesti
BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Mare magazin de tot felul de haine bisericesti, prapori, potire, fepnica de altar, lustru, cruci și tot felul de obiecte pentru montarea bisericelor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.

În atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernacule, amvonuri, icoane per-titive. — Pictare de iconostase și icoane sfinte, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere. Pe omul nostru expert îl trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

Prin urmare orice fel de activitate a partidului nostru național în baza statutelor și organizației votate de clubul nostru ar pune pe membrii partidului la nenumărate vexațiuni și prigoniri, la pedepse și închisori.

Tot atât de clar e însă că actualul guvern nu ar aproba nici un fel de statute, nici tînd la organizația noastră politică, pentru că însuși d. Andrassy a declarat, când chestia s'a pus în discuția camerei, în aplaudurile întregii camere, că *dînsul nu va admite, cît timp va fi ministru, nici o organizație pe alte baze naționale decît cea ungurească.*

Trecînd pe terenul cultural și social este clar de-aseenea, că din acelaș punct de vedere și printr'o falsă interpretare a legii de naționalitate, guvernele noastre nu înțeleg nici un statut prin care s'ar forma o societate fie culturală fie socială pe baze naționale nemaghiare.

Susțin însă că acestea sunt acte de pură volnicie și n'au temei nici în constituție și nici în legile noastre și că dreptul nostru de asociere și de organizare mai ales e un drept imprescriptibil și inalienabil pe care nimeni-l poate răpi nici un fel de ordonanță, hotărîre sau volnicie ministerială.

Pentru aceia susțin că noi în ciuda acestei hotărîri trebuie să ne organizăm. *Clădușurile și sufletele noastre sunt stăpînite de aceleaș convingeri, de acelaș duh și nișii pe pămînt nu va putea rupe legătura asta de nevăzută organizație sufletească ce se înlanțuie pe toți.*

În ciuda volniciei ministrului cred că bărbății noștri cari se afă în fruntea acestei organizații vor găsi mijlocul de a o manifesta și exterioriza.

Procesul nostru de Luni.

Discursul de apărare al dlui Marșieu.

Dăm în rezumat discursul frumos al dlui Marșieu rostit în procesul nostru de Luni. Iată-l: De când mi-am deschis — zice d. Marșieu — cancelaria avocațială, de 21 ori am avut onoarea să stau în fața d-voastră ca apărător al ziarului »Tribuna« din Arad. Toate discursurile mele de apărare mi-le-am început cu declarația că nu voiesc să mă ocup cu politica și totdeauna am protestat contra tendinței dlui procuror, că atunci, când este vorba de a-se face dreptate, amestecă și politica, sigur pentru a predispuce pe jurați.

Deoarece însă d. procuror în vorbirea sa de acuză de azi a vorbit exclusiv numai din punct de vedere politic, vrînd nevrînd mă silește, să-mi fac observările atât pe baza legii cît și din punct de vedere politic, răsturnându-i astfel explicațiile deosebite politice neresturnabile.

Arată apoi lipsa de cunoștință a procurorului cînd acesta neagă existența naționalităților, cu toate că legile țării și cea de 1868 le recunoaște. Prusicii și dacă vor șterge numele naționalității polonilor prusiaci sau englezii pe cea a irlandezilor chestia totuși vor exista. Tot astfel și în țara aceasta ori va place cuiva ori nu, noi am existat și sperăm să existăm totdeauna. D. procuror se face de risul lumii cînd afirmă că în decretul sfîntului Ștefan »regnum unius linguae imbecile est« se referă nu la naționalitățile de azi ci la englezii, francezii și nemții emigrați. De-aici ar urma ca popoarele lui Svatopluc, Zalan, Gelu, Glad și Menumorut la 100 de ani dela ocuparea țării au sburat în alte lumi.

Un popor ca să poată domina alt popor are lipsă nu numai de cultură ci și de puterea brută. Astfel se explică și dominațiunea ungarilor asupra celorlalte naționalități. Amintește pe înțeleptul Björnson și criticile sale drepte, pe care însă ungarul îl numesc prost, hăbăuc și maniac. Dovedește

apoi că procurorul nici ideie nu are de legea naționalităților, căci altfel nu ar cuteza să spună că naționalitățile pot să se adreseze oficiilor statului în toate afacerile în limba maicii lor.

Combate apoi aserțiunile fără rost ale procurorului cu privire la școale, și arată că nici procurorul și nici d-sa nu vorbesc limba latină, cu toate că au absolvit liceul cu 8 clase, deci cum pretinde dela copiii de 6—7 ani ai naționalităților să vorbească perfect ungurește. Legea pentru ajutorarea dela stat a școalelor românești în loc să le ajute tînde a-le lua drepturile și a-le nimici tota. După ce spulberă toate năzbâțiile procurorului, trece a combate acuzele »intemeiate« pentru articolele incriminate.

Arată că »Telegrama studențimii sârbe către studențimea română« este un răspuns al acelora la »Meetingul din București« și dovedește cu însuși textul acelei telegrame, că ea nu conține agitație contra ungarilor ci atât ea cît și apelul meetingului s'au publicat ca noutăți interesante din străinătate, după cum au publicat și ziarele ungurești.

Guvernul sau membrii singuratici ai guvernului nu formează ei singuri nația ungurească, deci și acuzatul d. Savu cînd în articolul »Ce ne așteaptă« a criticat fără milă politica lui Andrassy nu a agitat contra ungarilor după cum susține acuza. Articolul »Prin Calvar« este o statistică generală a pedepselor cu temniță și în bani îndurate de naționalități, cari subt era coaliției s'au înzecit.

După ce arată netemeinicia acuzelor dîndu-i și procurorului lecția convenită, roagă jurații să declare pe d. Savu în toate patru cazurile de nevinovat.

Cu toate argumentele puternice și zdrobitoare a dlui Marșieu, tribunalul, după cum am spus în alt număr al ziarului nostru, a osîndit pe d. Constantin Savu la 6 luni temniță de stat și 400 coroane.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 27 Mai n. 1909.

— **O mare întrunire germano-românească.** Se anunță din Cernăuț că s'au întrunit ca la vre-o 5000 de români și nemți, toți sociali-creștini, sub cerul liber. Notarul dr. Bîndu, învățătorii Chisanovici și Morosievici și profesorul Kipper au ținut discursuri. Deputatul Onciul a fost de față. Asistenții i-a făcut ovații.

— **Un grup de savanți francezi în România.** Un grup de savanți francezi, economiști și literați, vor veni în cursul lunii Septembrie să viziteze România, spre ași da seama de starea economică și culturală a țării. Vor vizita regiunile petrolifere portul Constanța, podul Carol I, Universitatea din București și autoritățile. Vor fi primiți și conduși prin țară de membrii asociației pentru răspîndirea și înaintarea științelor în România.

— **Necrolog.** Subscriși cu inima zdrobită de durere, în numele lor și a număroaselor rudeni, aduc la cunoștință, că scumpul și preabunul nostru tată, frate, unchiu și moș *Vasiliu Maior*, jude regesc în pensiune după lungi și grele suferințe a repausat în Domnul, astăzi în 25 Mai 1909 la 9 ore a. m. în etate de 71 ani. Rămășițele pămîntești ale iubitului nostru repausat, se vor așeza după ritul bisericii gr.-cat., spre odihnă întru sperarea învierii, în ziua de 27 Mai 1909 la orele 3 după amiază. Plutească în veci sufletul tău blînd peste iubiții tăi nemîngăiați și fie-ți lin somnul veșnic! *Blaj*, 25 Maiu 1909. Eugenia, Cornelia, Silviu copii. Teodor Maior, Ana Maior, Paraschiva măr. Radu, Maria măr. Munteanu ca frate și surori.

— **Impăratul insultat de un ziar sârbesc.** Ziarul sârbesc »Republica« a publicat un articol de o extremă violență în contra suveranului habsburgic, care e înjurat într'un chip ne mai pomenit. Conte Forgach s'a prezentat la Novacovici, spre a se informa, cum autorul acelui articol n'a fost dat încă pînă acum în judecată?

O întîmpinare. Deși întîrziată, publicăm totuși la repetita insistență a autorului această întîmpinare:

Onorată redacțiune!

Primind cam tîrziu datele necesare, abia acum pot răspunde articolului publicat în președintele nostru organ »Tribuna« Nr. 84, de învățătorul Dimitrie Boar din Nădab.

1. D-sa susține în acel articol, că a notificat P. On, domn protoprezbiter Paul Miulescu, că nu poate veni a treia zi de Paști, deoarece este conducător de cor. În epistola adresată dlui protoprezbiter, d. Boar zice: »nu pot lua parte la ședința metodologică Marți a treia zi de Paști pe motivul, că noi prăznuim și Marți ba chiar nici Miercuri nu pot participa, căci noi avem sărbătoare locală, la care trebuie să asist cu atît mai virtos, cît am să conduc corul bisericesc. Roagă a se amîna conferința pe o zi de Luni».

2. D. Boar susține că nu a fost de lipsă să fie arătate scîderile observate la examen în conferința metodologică, deoarece scopul conferinței e cu totul altul, decît cel înțeles în hotărîre. Acest scop este: Comisarul să expună metodele ce ar fi mai conducătoare la scop, în jurul cărei expuneri apoi să se înceapă metoda. Dispoziția venerabilului consistor din 30 Decembrie 1908 Nr. 6301, zice contrarul, domnule Boar. În punctul prim din dispoziție între altele zice următoarele: În special în conferința metodologică să se dezbate acele greșeli metodice, pe cari le vor fi constat domnii protopopi cu ocazia vizitațiilor școlare de peste an, și comisia examinatoare la examenele finali.

3. Privitor la aceea că nu a fost consultat asupra terminului pentru conferința metodologică, — d. Boar nici asupra examenelor finali nu a fost consultat niciodată, ci i-s'a trimis programa examenelor și d-sa a participat fără a fi consultat asupra terminului. Cred că a avut datorința a participa și la conferința metodologică.

4. D. Boar zice: dacă ziua de Marți după Paști nu ar fi fost însemnată cu roșu în calendar, eram la conferință. Întreb, și ziua de Miercuri după Paște e însemnată cu roșu? Și totuși ai zis că nici Miercuri nu poți participa. D. Boar nici într'o zi însemnată cu roșu în calendar, nu a absentat de-acasă pe timpul examenelor finali din tractul nostru? Eu știu că sărbători mari, cari sigur au fost însemnate cu roșu în calendar, le-ai petrecut în tractul nostru. Cred însă că și-a fost datorința să fi prezent la examene, denumit fiind de comisar consistorial. Datorința ai avut a te prezenta și la conferința metodologică, conform ordinului Venerabilului Consistor.

5. D. Boar se miră cum de în alte locuri învățătorii pot face să nu meargă la biserică, pentru așa ceva d-lor capătă disciplinar. Fie liniștit d. Boar, că nici la noi nu se țin adunările învățătoresci în zi de Duminecă ori sîrbătoare, acum numai silit de împrejurări a convocat comitetul adunarea despărțămîntului pe zi de sîrbătoare. Privitor la decizia conferinței unde s'a exprimat regretul că fostul comisar consistorial nu a participat la conferința metodologică, cred că e mai competent a răspunde d. Terenție Oprian, paroh și asesor consistorial, care a prezidat conferința.

Aceasta am aflat de bine a răspunde d-lui Boar, pentru constatarea adevărului.

Petru Băran,
înv.

— **10 Mai la românii din Sofia.** Cu prilejul serbării naționale de 10 Mai, s'a oficiat în biserica română din Sofia un tedeum la care a asistat tot personalul legațiunei române și toată colonia românească.

— **Ajutor pentru literații ruși săraci.** Societatea de literatură din Petersburg a înființat un birou pentru ajutorarea literaților săraci. Li-se va da sprijin în caz de lipsă și pentru asigurarea manifestărilor literare. Cei ce vor aduce lovituri libertății presei și moralei literare, vor fi excluși.

— **Societatea »Hora« din București la Cernăuț.** Luni societatea corală »Hora« din București a sosit la Cernăuț. Seara s'a dat un banchet în grădina palatului național, în onoarea membrilor soc. »Hora«. Au asistat dd. Dr. Saghin, Dr. Sextil Pușcarea, profesor universitar, baronul Victor de Vasilco, Dr. Gherman și Grigorevici deputat. A doua zi membrii soc. »Hora« sub conducerea dlor Dobrescu și Movilă au vizitat reședința, unde au fost primiți de mitropolitul Vladimir de Repta, Bleyleben, guvernatorul Bucovinei, vice-mareșalul Stocki și primarul Balmoș. La orele 4 p. m. »Hora« a dat un concert la reședință în prezența mitropolitului.

Seara a avut loc concertul soc. »Hora« la care a asistat toată elita orașului, precum și Mitropo-

litul Vladimir de Repta, Bleyleben, guvernatorul, vice mareșalul Stocki, primarul orașului, toți membrii consiliului comunal și prefectul. Concertul a obținut un strălucit succes. Primarul orașului a oferit o coroană de lauri societății, iar soc. »Junimea« a oferit frumoase daruri spre amintire dlor Dobrescu și Movilă. A urmat o entuziastă manifestație pe străzi. S'a dat apoi un banchet în onoarea »Horei«. Cu această ocazie am obținut și un interesant interview dela mitropolitul Vladimir de Repta.

Marți s'a dat un concert la Suceava.

— **Regele Belgiei își vinde toată argintăria.** După cum anunță »Patriote« din Londra, regele Leopold II. ar fi chemat experți din Londra cari să-i prețuiască argintăria. Intre obiectele sale prețioase sunt multe lucruri de artă, datorite de ducele de Gent primului rege al Belgiei. Poate acestea el vrea să le vândă, spre a nu lăsa nimic fetelor sale.

— **Groful.** Invingătorul bătăiei cu flori aranjată în zilele astea la Viena este un nobil conte maghiar, Anton Károlyi, fratele iubitului nostru prefect dela Arad. Trăsura lui închipuia un balon împodobit cu »o bogată risipă« spun gazetele ungurești mândre de această învingere. Săraci de noi, noi ne batem înversunat cu mizeriile și el... el groful cu flori.

— **Scandal polițienesc în Rusia.** Guvernul rus se găsește din nou în fața unui scandal ce a luat proporții formidabile.

Secretarul particular al președintelui »adevăraților patrioți ruși« Brusokow, a mărturisit în procesul afacerii Herzenstein, că Dobrovici i-a oferit 25.000 de ruble, dacă se va însărcina cu aducerea la îndeplinire a asasinării lui Herzenstein. Acest Brusokow era un agent al poliției secrete și șeful acestei poliții, Roskowski, îl însărcinase cu misiunea să dea o »lovitură« care să aibă un răsunet în toată Rusia.

Brusokow era acum să facă destăinuirii în privința măcelurilor de evrei, proiectate de guvernul rusec, după omorârea lui Herzenstein. Guvernul ar fi foarte neliniștit de destăinuirile agentului său.

— **O tragedie în lumea mare.** După cum se anunță din Toulon (Franța) baroneasa Vaghan a împușcat pe logodnicul ei, publicistul Bonger, cu două focuri de revolver pe una din cele mai frecventate piețe publice. Logodnicul ei a fost mortal lovit. Fiind arestată ea a declarat că nu se căiește de loc de fapta sa, căci s'a răzbuțat în contra aceluia care nu s'a ținut de cuvânt ca s'o ia de soție.

— **Colosale delapidări la căile ferate rusești.** Pe linia Moscva—Tiflis s'au descoperit delapidări colosale. O bandă, compusă din 40 de inși, a operat de trei ani încoace neîntrerupt falsificând chitanți și documente în mod sistematic, în administrația drumurilor de fier. Sediul principal al bandei de hoși era la Rostov.

În fruntea bandei șteteau inginerii Socolow și Petrisko, cari sunt deja arestați împreună cu 150 de complici ai lor. Ei depuneau în magaziiile lor proprii și mărfuri furate.

Statul e frustat aproximativ cu 25 milioane de ruble.

— **Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozsvar, Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelambre de biserică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă cisălate 72 cr. Vă rugăm să fiți atenți la firmă.**

— **x Dacă sănătatea vă este scumpă, să beți odată de două ori pe săptămână 1/2 pahar de apă amară Franz Josef.** Având efect sigur și fiind ieftină, să nu lipsească din nici o casă. Se capătă dela toate farmaciile și prăvăliile.

— **x O femeie crutătoare** dacă extractele de liquer și rum țe cumpără dela mine, cruță 100—200% din bani. Se poate căpăta compoziție de rum fin, ezenții de liqueruri: absynih, allasch, anisett, beutură amară engleză, de caisă, pere regale, cacao, ciocoladă, curacao, carthausă, lămîie, nucă, cafea, chinin, simeură, marasquină, vișină, menthă, portocală, punciu, rostocin, silvoriu, vanilie, în dose de cite de 50 fileri, din cari se poate pregăti 1 1/2—2 litri de liquer. La comanda de 10 sticle dau ladă gratis și expediez gratis. Ezență de apă de Colonia excelentă. 1 dosă pentru pregătirea 1 litru apă de Colonia — Eau de Cologne — 1 cor. Corespondență și în limba română. Modul de întrebuițare se dă la fiecare sticlă. — **Dobay Kálmán**, drogerie la »Crucea roșie« în Békéscsaba, Vasút-utca.

— **x Nu mai e păr cărunt.** »Tinctol« (Marca 232) e idealul unui mijloc de a vopsi părul, care dă părului cărunt de pe cap și barbei peste câteva minute luciul părului tinăr și culoarea naturală avută, blondă închis, brunetă sau neagră.

»Tinctol« este un preparat absolut nestricăcios, constă dintr'un singur lichid și folosirea e nu se poate mai simplă. Cu un piepten des înmuiat în acest lichid se piaptănă părul și culoarea părului e dată, care rămîne permanent în câteva minute uscîndu-se pe păr. La comanda se roagă indicarea culorii cerute.

Prețul unei sticle cu descrierea folosirii în limbi este 3 coroane.

Se capătă la Fabricantul Friedrich Radda, farmacist în Panciova, Ungaria-de-sud.

Magazină permanentă la Jos. von Török, farmacist în Budapesta, König utca.

Concert, petreceri.

Tinerimea română din Răpsig, invită cu toată onoarea la petrecerea populară, ce se va ținea Luni a 2-a zi de Rusălii (18/31 Mai 1909), în curtea ospătării lui If. Nagy Mihály în folosul padimentării bisericii de-acolo. În pauză va cânta corul, se va declama și se vor juca Călușerul și Bătuta. Inceputul la 4 ore după amiază. Prețul de intrare 60 fil. Ofertele marinimoase se vor cvita pe cale publică.

Economie.

— **Comerț de ouă.** După o statistică a ministrului de domenii, România a importat ouă din Bulgaria, în anul 1907. pentru suma de 17.586 lei.

Față cu scumpirea prețului ouălor, nu e de mirare ca în anul acesta, producătorii bulgari să aducă mari cantități de ouă pe cari să le desfacă pe piețele române, concurând pe speculanții cartelați.

Târgul de bucate din Aradul-nou.

25 Mai 1909.

S'au vândut azi:

grâu 200 mm.	15.—
cucuruz 400 mm.	7-20—
secară	9-80—
ovăs	8-0—
orz	8.—

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 24 Mai 1909.

Grâu pe Mai 1909	29.58—30.44
Grâu pe Oct.	25.26—25.58
Secară pe Oct.	19.50—19.82
Cucuruz pe Mai	15.48—15.68
Cucuruz pe Iul	15.74—15.90
Ovăs pe Mai	16.50—15.32
Ovăs pe Oct.	15.02—17.16
Rapiță pe Aug.	30.80—31.—

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa — — — —	30 K. — 31 K. 45
Din comitatul Albei —	29 > 70 31 > 15
De Pesta — — — —	29 > 80—31 > 20
Bănățenesc — — — —	30 > — 31 > 40
De Bacica — — — —	30 > — 31 > 40
Secară de calitate I	20 > 15—20 > 35
Secară de calitate mijlo.	20 > 05—20 > 15
Orzul de nutreț, cvalit. I.	17 > 80—18 > —
> > calitate a II.	17 > 40—17 > 70
Ovăs > > I.	18 > — 18 > 30
> > > II.	15 > 50—15 > 90
Cucuruz — — — —	15 > 60—15 > 70
Tărâțe — — — —	11 > 35—12 > 50

Poșta Redacției.

D. p. Ciacova, »Intrarea în Parnasul românesc« să face cu multă trudă și năcaz. »Magdalena« d-tale s'a poticnit »în drum spre Helicon.« Pare rău, dar ce să faci dacă nu te ajută talentul? De altfel roagă-te zeitei: poeziei ca fantoma d-tale Maică preacurată, auzi-mă odată!

Dlul Iuliu G. Dimitrovici. A trebuit să am năm atâta vreme cu răspunsul, pentru că nu m'arămânea timp să citim în manuscris și să judecăm o bucată atât de lungă. — Acum după am citit-o, ne-am convins că nu se poate publica în ziarul nostru. Lasă, că e prea lungă. — Aceiași traducere au mai făcut-o și alții în românește. Manuscrisul vi-se va trimite. — Mulțumim de bunavoință. Ne-ați putea încuraja prin lucrări originale și mai scurte, sau corespondențe Da?

Poșta administrației.

I. Brindaș, Chitighaz. Da, abonamentul d-tale e plătit până la 1 Octomvrie 1909.

A. Ungurean, Curtacher. Se poate căpăta »Poporul Român« Budapesta, István-ut 11.

Redactor responsabil Constantin Savu. »Tribuna« institut tipografic, Nichin și co.

Caut

Un candidat de advocat cu praxă.

Postul și-l poate ocupa imediat, înzăd cel mai târziu cu 1 Iulie a. c.

Condițiuni conform înțelegerii.

Dr. Victor Bonfescu, etc.
Hațeg — Hátszeg.

AVIZ.

Un finăr român cu purtare exemplară, care posedă limba română și maghiară caută aplicare ca scriitor într'o catedră de literatură avocațială. Doritorii să se adreseze la administrația »Tribunei«.

Achilles.

Dacă vă asudă picioarele cumpărați o sticlă de »ACHILLES«, care oprește orice asudare și depărtează mirosul greu de picioare. Intribuițarea este simplă, modul de întrebuițare se aclude la fiecare comandă. Se poate căpăta dela preparatorul: DOBAY KÁLMÁN, droguist în BICHISCIABA (Békéscsaba). Magazin principal în Arad: DROGUERIA lui NESTOR HANZU; în Budapesta: FARMACIA lui TÖRÖK JOZSEF Király-u. 12 și Andrassy út 26. Preț 1 cor.

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cereți o sticlă de

SPIRT DE GHIATA

care face să înceteze imediat orice durere de cap, de dinți, provenite din răceală, ca d. e. se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin poștă.

Se găsește și se poate comanda

Szémann Agoston,

farmacist,

Hatvani, Főter nr. 126.

Se expediază zilnic în toate părțile țării.

Ornel N. Demeter, apotecar, Szászváros.

Pentru economi!

Peronospin mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporiei, la stropirea viilor. Nedeesămănat cu mult mai bun și mai ieftin este în folosință „Peronospin“-ul, decât peatra vânăta. Cu „Peronospin“-ul stropind via, 1 hectolitru vine la 50 fil., pe când cu peatra vânăta 1 cor. 60 fil., fiind peatra vânăta astăzi foarte scumpă. Ca fiștecăre proprietar de vie să poată câpăta numai venitul „Peronospin“ dau favorul acela că deja la comanda de 10 pachete trimite francat.

Prin întrebuițarea „Peronospin“-ului, via va fi hotărît mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea pietrii vânăte, nu se ajung aceste rezultate, — probabil pentru aceea, că piatra vânăta verzește peste măsură frunzele și prin asta abstrage din puterea și sucul viței, ceea ce înseamnă pierdere din putere. — Pravul de stropit al meu, face via mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă. „Peronospin“-ul e deja de 8 ani în folosință cu rezultate foarte favorabile. Prețul unui pachet este 50 fileri. — Revânzătorii, comercianții capătă rabat corespunzător.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuițarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru oricare econom a întrebuițarea acest prav de îngrășare, căci prin aceasta se urcă valoarea, decât prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul 60 fil.

Prav pentru cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă, pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fil.

Prav pentru ouatul găinilor. Știut este că vitele și porcii suferă mult de mâncărimea păduchilor, prin care mâncărime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i astfel încât în loc de a li-se ridica prețul, chiar pierd din valoare. De aceea fiecare econom să întrebuițeze această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fil.

Prav pentru prepararea rumului și a diferitelor liqueruri. Cine vrea să a-și pr para rum și liqueruri foarte bune și ieftine, să întrebuițeze aceste extracte. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Tot cu acest preț se capătă și pentru rachiu de prune, sliboviță, borovieka, de drojdie, de bucate și altele.

Toate aceste se capătă la

ORNEL N. DEMETER, apotecar, Szászváros, Piața școalei 38.

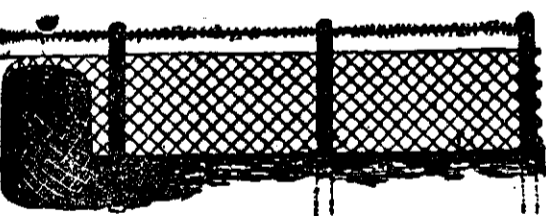
Fischer Testvérek

Regăzitori de împletitură de sîrmă, țesătură, fir de oțel, coardă pentru paturi și de site

ARAD

Magazin: József főherceg-ut 8. — Atelier: Kossuth-utca 45. Telefon pentru oraș și comitat 157.

Recomandă diferite garduri, împletituri de sîrmă, cari sunt acomodade pentru îngrădire de grădini, parcuri, curți și păduri zoologice. Ciururi cu cadre de fier pentru pământ, pietriș și cărbuni de piatră, pentru zidiri, mine și grădini. Gratii pentru pivnițe și pentru ferestri. Impletituri de fier, aramă, din fir obdus și cu zinc, pe cari le avem în magazin pentru mori, fabrici și pentru scopuri economice. Impletituri pentru stucatură sistem Rabitz, fir spinos și ștergător de picioare. — Catalog de prețuri se trimite gratuit și francat.

Prețuri valoroase și rotunde. Orice țesături de sîrmă, de fier, aramă, din fir obdus și cu zinc, pe cari le avem în magazin pentru mori, fabrici și pentru scopuri economice. Impletituri pentru stucatură sistem Rabitz, fir spinos și ștergător de picioare. — Catalog de prețuri se trimite gratuit și francat.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt“

Cu coasa „Koronagyémánt“

bătăută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau moi nu se găsesc între ele. Pentru trăinicia fiecărei bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- — 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. —

Comandele se pot face prin trimit. banilor înainte sau pe lângă ramburs la

Lengyel Testvérek magazin de coase

Kaposvár, Fő-utca 22 T. „Koronagyémánt“

„AURORA“

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. — Director: Dr. E. Lucaciu.

Fondată și incorporată conform legilor statului Illinois în 1909.

În toate afacerile referitoare la America, cereți deslușiri dela firma „Aurora“.

Banca Română „Aurora“. Dacă cineva dorește a trimite bani din America în țara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română „Aurora“ din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora“. De dorți ori-ce soi de cărți, de rugăciuni, de cetit, de învățat, cereți catalogul librării „Aurora“ care este cea mai mare și mai bogată librărie românească din America.

Dacă vreți să călătoriți în America, ori din America în țară, cereți deslușiri și cumpărați bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora“ 204 — W. 14 th. str. New-York. Pe ori ce linie Vă putem vinde bilet.

Dacă cumpărați dela noi bilet pe vapor veți primi adăpost în casa română de emigrare „Aurora“ 204 — W. 14 th. str., care este singura întreprindere română incorporată după legile Statelor-Unite.

Toți românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America, sunt rugați a informa biroul central „Aurora“ despre locul unde petrec ori unde s'ar muta cu locuința ca să fie ținuti în evidență în registrele căsii de emigrare și la toate împrejurările să se poată da deslușiri la aceia cari le-ar dori.

Da și cineva dintre emigranți dorește să cumpere pământ în America să ceacă informații dela întreprinderea „Aurora“.

Toate epistolele să se trimită la adresa ;
E. Lucaciu, director, 204 — W. 14 th. str.
— New-York S. U. A. de N. —

Cine dorește răspuns este rugat a alătura o marcă de 30 fil. ori 5 cents.

Iară trebuie să strig!

Că fiecare femeie e bucuroasă de renumele bun al bucatăriei sale, și ca acest renume să nu fie știrbit, își alege aromatale (dresurile).

Cel mai bun aromat e ardeul pat. a lui KÁLMÁN

„Biborpaperika“

care nefiind tare, dă mâncărli color excelentă și aromă minunată. Chiar și suferinșilor de stomac le este nesticăcioasă. Se poate căpăta numai în pachete originale scutite cu prețurile următoare:

1 cutie de 1 chilogr. 6- cor.	1 cutie de 1/4 chilogr. 1-80 cor.
1 < > 1/2 < > 3-30 < >	1 < > 1/8 < > 1- < >

— Se poate căpăta dela oricare băcănie și prăvălie de coloniale. —

Poftiți și cercați! Nenumăroase epistole de recunoștință!

Kálmán József, export de ardeiu, Szeged, Dugonics-tér 24.

BODENKREDITANSTALT în SIBIU.

Imprumuturi hipotec, amortizaționale pe lângă condițiuni favorabile.

Scrisuri fonciare libere de dare cu 4% și 4 1/2%

ombardabile la banca Austro-Ungară, admise ca cauțiuni și vadiu la toate oficiile de stat, precum și ca cauțiune de căsătorie pentru oficeri. Tragerea la sorți în decurs de 40 1/2 respective 50 de ani. Rescumpărarea cupoanelor, fără nici o detrageră să efeituește la 1 Martie și 1 Septembrie respective la 1 Mai și 1 Noembrie. La scrisurile fonciare ieșite la sorți, însă rescumpărate mai târziu, să rebonifică înterele corespunzătoare dela scadență până la ziua rescumpărării.

Bonitatea scrisurilor fonciare este garantată prin valoarea aproape triplă a imprum. hipotecare; prin fondul de garanță al scrisurilor fonciare, elocut în hârtii de valoare pupilare și prin însăși întregă avere a institutului.

Rescumpărarea cupoanelor și a scrisurilor fonciare ieșite la sorți, precum și vinderea lor cu cursul de zi, să efeituește fără nici o proviziune prin

„Timișiana“ institut de credit și economii soc. pe acții
 în Timișoara — Temesvár.

Prospecte și informațiuni gratis și franco.

Librăria și Tipografia Diecezană

Arad, Strada Deák-Ferencz Nr. 33—34

pe lângă asortiment bogat în cărți literare și școlare are mare
depozit în ornate, recvizite bisericesti și anume:

ORNATE (odăjdii) în cele mai variate execuțiuni după
ritul bisericeii ortodoxe române. dela 50—1000 Cor.

POTIRE de aur, argint, bronz aurit, sau argintat
— — dela 30 până la 200 Coroane.

CRUCI pentru altare, pentru funcțiuni, din tot soiul
— de metal și lemn dela 4 până la 100 Cor.

CĂDELNIȚE de bronz și argint dela 15—100 Cor.

CANDELE de argint dela 15 până la 100 Coroane.

DISC cu stea de bronz și aur, dela 8 până la 50 Cor.

LITIER de tinichea și argint dela 15 până la 100 Cor.

CUTIE pentru mir și pentru cuminecătura celor
— — bolnavi, din argint, 30 Coroane.

ICOANE pictate pe pânză în diferite colori și mă-
— —rimi, dela 8 până la 100 Coroane.

PRAZNICARE pe lemn ori tinichea dela 8 50 Cor.

EVANGHELIA cu litere latine și cirile legată mai
si nplu dela 20—40 Cor., în leg. mai fină 50—150 Cor.

APOSTOL, Octoichul cel mare, Ceaslov, Cazania, Mi-
neile pe 12 luni, Molitvelnic cu litere latine sau cirile și cu
toate celelalte necesare bisericilor noastre. La dorință
servim la moment cu informațiuni și deslusiri mai de-
tailate, pre-um și cu catalogul complet al librăriei.

Cu stimă

Librăria Diecezană.

Anunț.

Aduc la cunoștința or. public românesc
că am de vândut dela 50 litre în sus vin
foarte bun din următoarele soiuri:

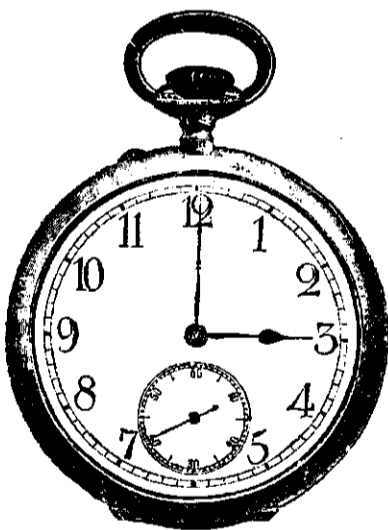
Vin bun de Mustafel, ame-
stecat cu alte soiuri . . . Hl. cu 37 cor.

Vin de Rizling, Rouze și
Scaderca învăluit . . . > > 41 >

Vin de Rizling și Rouze . . . > > 45 >

Vinul e din dealul Șiriei, care e cel mai
bun din podgorie. Cumpărătorii sunt ru-
gați, să scrie curat atât numele cât și lo-
cuița și poșta ultimă.

Petru Benea,
proprietar de vii, Világos.

Correspondență în limba germană, maghiară și franceză.

Cele mai bune

orologe

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericeale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în
întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JAVOS

orologier Szeged.

Se trimite CATALOGUE cu 2000 chipuri
— gratuit și franco. —

— Prăvălie nouă! —

PAPP GYÖRGY

Depozit de diferite unelte chirurgice în
Ardeal, magazin de bandage și instrumente
optice. Atelier aranjat cu motor. Nickelere
dinamo. Tocilă artistică.

Cluj (Kolozsvár). Telefon 791.

Mátyás király tér Nr. 5
lângă prăvălia dlui Ákantz Sándor.

Prăvălie nouă!

Bönochuri — Lorgnete — Ochianuri.

Mâna fiecăruia poate fi frumoasă
dacă o îngrijești
destul. Cel mai bun mijloc pentru îngrijirea
mânilor este **Lichidul „Elza”** pentru mâni.

pentru că e pregătît din materiile cele mai bune pentru ser-
servarea frumuseții mânilor.

Lichidul „Elza” pentru mâni după o folosire de 3 ori în
mâni e ca fețe roșii după 8 zile le înălbitește. E cu totul
nestricăcioasă. Pe când glicerina, crema de glicerină și altele,
după o folosire mai îndelungată îngreșează mâinile, **Lichidul „Elza”**
pentru mâni face mâinile albe ca zăpada. Glicerina, crema de
glicerină și altele fiind leioase sunt nepotabile și greșite. **Lichidul**
„Elza” pentru mâni, îndată să a se soarba. Dacă folosiți zilnic **lichidul**
„Elza” mâinile vor fi totdeauna frumoase, pentru că le scuteste
de stricăciunea vântului.

Preț 30 fleri.

Se poate căpăta la preparatorul **Kertész Ernő** — farmacia la —
St. Anton de Padua
Szabadka, Szegedi ut.

Magazin principal la **Vojtek și Weisz** drogerie în Arad.